

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Tenor sententiae diffinitivae latae contra Hyeronimu[m] de Praga.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

runt, absolventes te ab excommunicationis sententia, qua adstrictus in antea tenebaris, si tamē de corde vero, & fide non ficta conuersus existeres ad sanctā Ecclesiā vnitatem, tibi que salutārē penitentiam iniungeres, ad misericordiam receperunt, quia Ecclesiā sanctā Dei non claudit gremium reuertenti. Verum post omnia antedicta, fuisti nobis delatus (quod dilplicenter accepi mus) quōd interim incideras in damnatas hereses per te publice in antea abiuratas, seu talia, & talia commisisti contra abiurationem prelibatā, in tuā animę detrimentum, *explicentur*, Nosque quamquam displicentia sauciati, quōd de te talia audissemus: nihilominus iustitia nos cogēte, descendimus ad inquirendum, testes examinandū, teque vocandum, & interrogandū, (vt decebat) medio iuramento, & ad faciendum omnia, & singula, quę per nos fienda erant secundū canonica instituta. Sane cum vellemus præsētem causam sine debito terminare, solemne tam peritorū in theologię facultate, quā in iure canonico, & ciuili consilium fecimus congregari, & habito cū predictis in & super omnibus, & singuli in præsenti causa productis, deductis, actis, & actitatis consilio maturo pariter, & digesto, ac etiam replicato, visisque ac diligenter inspectis processus meriti huius causę, ac omnibus æquali lance libratīs, prout ius, & iustitia suadebant, reperiimus legitime tam per testes dignos fide, quā per tuam confessionē propriam pluries per nos iudicialiter receptam, te incidisse ac recidisse in hereses abiuratas: Nam reperimus; quod talia dixisti, & egesti, *explicentur omnia*, propter quę, & merito de predictorum consilio te habemus tuis exigentibus excessibus pro relapso secundum canonicas sanctiones; quod dolenter referimus, & ferendo dolemus, nouit ille qui nihil ignorat, qui cordium intima omnium inuētur. Et cū totis nostris precordiis cuperemus, prout adhuc cupimus, reducere te ad sanctę Ecclesię vnitatem, ac enervare a tuis viscerib. præfatam hæreticam prauitatem, vt sic saluares tuā animam, ac mortem euaderes corporis, & animę gehēnalē, conatus nostros exercuimus ad te salubriter cōuertendū, modos cōgruos varios adhibētes; sed tu ī reprobū sensum datus, maligno spiritu ductus pariter & seductus, prælegisti torqueri diris, & perpetuis cruciatibus in infernū, & hic temporalibus ignibus corporaliter cōsumari, quā adhaerendo consilio saniori, ab erroribus damnabilibus ac pestiferis resiliire, & ad gremium ac misericordiam sanctę matris Ecclesię aduolare. Ea propter cum ecclesiā Dei ultra non habeat erga te quid faciat, eum ad te cōuertēdū totum exercuerit posse suum. Nos Episcopus, & Inquisitor iudices in hac causa fidei memorati, sedentes pro tribunali more iudicū iudicantiū, sacrosanctis Euāgelis positīs corā nobis, vt de vultu Dei iudicium nostrum prodeat, & oculi nostri videāt æquitatem, & præ oculis habentes solum Deū, & honorē sanctę fidei orthodoxę hac die, hora, & loco, ad audiendam sententiā diffinitiuā tibi in antea assignatis, te talem in præsentiā cōstitutū sententia liter condēnamus,

& condēnando iudicauimus, te esse veraciter impenitentem hæreticum, & relapsū, & vt talem realiter, tradendum seu relinquendum brachio seculari, & sicut vere hæreticum impenitentem pariter & relapsū per hanc nostram sententiam diffinitiuam de foro nostro ecclesiastico te proieimus, & tradimus seu relinquimus brachio seculari, ac potestati curię secularis: de precantes efficaciter curiam facularem predictam, quōd citra sanguinis effusionem, & mortis, periculum, erga te sententiam suam modere tur. I. ata fuit hæc sententia, & cat.

B Et tunc Inquisitor conferet omnibus, qui predictis sermoni, & sententię interfuerint, quadraginta dierum indulgentiam consuetam, ac intimet, qđ omnes qui dederunt consilium, auxilium, vel fauorem, qđ predictum factum fidei sine debito terminaretur, habent tres annos de indulgentia ex parte domini nostri Papa.

Et dum curia secularis suum officium exequatur, poterunt ipsum relapsū associare aliqui pro bi viri, fidei zelatores, qui eum informare nõ desistant, a conatum suum exerceant, vt conuertatur ad fidē catholicā, ac resiliat ab erroribus suis.

C Resiliat autē vel non resiliat, Ecclesiā tamen eum ad suum forum deinceps non admittet, erederem tamen, quōd si tunc ad fidem catholicam conuerteretur, adhuc sacramenta Penitentię, & Eucharistię non essent ei petenti humiliter deneganda, iuxta c. Super eo, de hæret. li. 6. non autem esset aliter ad misericordiam ab Ecclesiā admittendus.

COMMENT. XLVII.

I hoc modo nihil fere occurrit notatu dignum, aut difficile, quod in alijs modis non sit copiose explicatum. Eum nihilominus referunt Locatus in opere iudiciali in fine, in forma sententię contra impenitentem, & relapsū, & Iacobus Sprengelinus in Malleo maleficarum par. 3. quęst. 30. & Reperitorum Inquisitorum verbo, sententię. S. sequitur sententię eiusdem etiam meminit Syluester lib. 3. de Strigibus c. 4. puncto. 13.

D Iam hic modus eadem ratione absoluitur, quā non fuit tractatus, in quo actum est de praxi tradendi seu relinquendi relapsū curię seculari.

Quantum vero ad formam ferendi sententię contra impenitentem, & relapsū attinet, eam possumus accipere ex concilio Constantiensi sess. 21. ubi condēnatus fuit Hieronymus de Praga, qui relapsus extiterat, & impenitens, in hæc verba.

E Tenor sententię diffinitiuę late contra Hieronymum de Praga.

In nomine Domini, Amen. CHRISTVS Deus, & Saluator noster vitis matura, & cuius pariter agricola est, discipulos, ceterosq; fideles suos in illis insititens, inquit: Si quis in me non manserit, mittetur foras sicut palmes, & areflect. Cuius summi doctoris, & magistri doctrinā, sequens & pcepta exequens hæc sancta Constantiēsis Synodus in causa Inquisitionis hæreticę prauitatis p-

eadem sanctam Synodum mota, fama publica referere, et clamorosa insinuatione demonstrare, contra magistrum Hieronymum dictum de Praga, dictum magistrum in artibus, laicum, ex cuius causa actus & processibus constat, eundem Hieronymum tenuisse, asseruisse, & dogmatizasse non nullos articulos hereticos & erroneos, dudum à sanctis Patribus reprobatos, quosdam vero blasphemos, & alios scandalosos, & alios piarum aurium offensivos, temerarios & seditiosos, dudum per datam memorie viros Ioannem Vvicleff, & Ioannem Huls asserptos, predicatos & dogmatizatos, ac in nonnullis eorum libris & opusculis insertos. Quique doctrina & libri predictorum Ioannis Vvicleff, & Ioannis Huls, ac Vvicleff memoria, dictique Ioannis Huls persona, per eadem sanctam Synodum & eius sententiam de heresi damnati & damnatae fuerunt. Quamque damnationis sententiam idem Hieronymus postmodum, pendente huiusmodi Inquisitionis causa, in eadem sancta Synodo cognoscens & profitens veram, Catholicam & Apostolicam fidem approbavit, & eidem consentit, anathematizavitque; omnem heresim, precipue eam de qua erat infamatus, & se confitebatur infamatus, & quae praeteritis temporibus dogmatizauerunt & tenuerunt Ioannes Vvicleff & Ioannes Huls in suis opusculis, sermonibus, & libellis, & propter quam seu quas cum suis dogmatibus erroribus ab eadem sancta Synodo damnati fuerunt tanquam heretici, & eorum doctrina si milititer damnata, praemissorumque omnium damnationem professus, & iuravit se in hac fidei veritate permanens. Et si ipse quicquam contra sentire, vel predicare praesumpserint, canonum severitati subiaceret, & aeterna poena voluit obligari. Necnon suam professionem manu sua conscriptam, eidem sanctae Synodo obtulit, atque dedit. Post quas professionem & abiurationem multis diebus transactis, sicut canis ad vomitum rediens, ut virus pestilentissimum, quod in suo latitabat peccatore, publice evomeret, audientiam publicam sibi dari in eadem sancta Synodo postulavit. Qua sibi concessa, coram eadem Synodo publice cogitata asseruit, dixit, & professus est in effectu, quod praefatae sententiae damnationis dictorum Ioannis Vvicleff, & Ioannis Huls inique consenserat, & illam sententiam approbando mentitus fuit: Nec verebatur se confiteri mendacium, quin imò confessionem approbationem & professionem suas super illorum damnatione reuocabat nunc & in eternum, asserens, se in libris Ioannis Vvicleff, & Ioannis Huls nullam unquam heresim vel errorem legisse, licet ante fuerit confessus, & probatum sit eundem, ipsum libris eorum diligenter studuisse, legisse, & dogmatizasse, & in quibus constat plures errores & haereses contineri. Unde idem Hieronymus de sacramento altaris & transubstantiatione panis in corpus professus est, se tenere & credere quod Ecclesia tenet, dicens se plus credere Augustino & ceteris Ecclesiae doctoribus, quam Ioanni Vvicleff, & Ioanni Huls. Constat insuper ex praemissis, eundem Hieronymum praedictis Vvicleff & Huls damnatis, & eorum erroribus adherere, illorumque fautores fuisse &

A esse, propter quae eadem sancta Synodus eundem Hieronymum palmitem putridum, aridum, in vite non manentem, foras mittendum decernit, ipsumque hereticum, & in haeresim relapsum, excommunicatum, anathematizatum pronunciat, & declarat, atque damnat. *haecenus ibi.*
Num. 291.
Hac formula mutatis mutandis, paucis additis, & detractis deservire poterit ad ferendam sententiam contra impenitentes relapsos.
Nemo vero miretur, cur non sit in hac sententia nominatum dictum sancta Synodus decernit praedictum Hieronymum de Praga tanquam impenitentem & relapsum iuxta canonicas sanctiones relinquendum esse curiae seculari, quoniam satis id non obscure continetur sub illis verbis: foras mittendum decernit, ipsumque hereticum, & in haeresim relapsum, excommunicatum, anathematizatum pronunciat, & declarat, atque damnat. Ex quibus protinus intelligitur, eos qui tales esse declarantur, iuxta legum sanctiones per seculares magistratus esse plectendos.

De duodecimo modo terminandi processum fidei per condemnationem convicti de heresi, et persistentis in negatiua.

Duodecimus modus processum fidei terminandi & finiendi est, quando delatus de heretica prauitate, processus meritis diligenter discussis cum bono consilio in iure peritorum, reperitur in heresi deprehensus facti euentia, seu testium productione legitima, non tamen confessione propria: et hoc est, quando ipse delatus conuincitur legitime de aliqua heretica prauitate, vel facti euentia, utpote, quia haeresim publice praedicauit, vel per testes legitimos, contra quos excipere delatus legitime non potuit; tamen ipse sic conuictus & deprehensus, persistit firmiter in negatiua, & consistit constanter catholicae sanctam fidem.
 Iste talis quam diu sic persistit in negatiua, hereticus impenitens est censendus, iuxta notata per Hostien. in summa. tit. de haeret. §. Quoliter quis in haeresi deprehendatur, ut patuit supra, par. 2. q. 34.

Circa istum talis practica est seruanda. Talis du ro carcere est tenendus in compedibus & catenis: frequenter ab Episcopo & Inquisitore coniunctim & diuisim, & per se, & per alios est efficaciter admonendus, quod eis detegat veritatem, indicando ei, quod si faciat et confiteatur errorem suum, quod ad misericordiam admittetur, abiturado primitus illam hereticam prauitatem: si autem noluerit, & steterit in negatiua, quod ad finem relinquatur brachio seculari, et mortem non poterit euadere temporalem.

Quod si diutius informatus et expectatus, steterit in negatiua, Episcopus et Inquisitor modo coniunctim, modo diuisim, nunc per se, nunc per alios

Negans crimen, de quo est conuictus, censetur impenitens.